

Bemærkninger til lovforslaget.

1. Almindelige bemærkninger.

På grundlag af en betænkning om adgangen til at drive nukleare anlæg (atomanlæg) og erstatningsansvaret for skade forvoldt af nukleare ulykker (nr. 286/1961) gennemførtes i 1962 en lov om nukleare anlæg (lov nr. 170 af 16. maj 1962). Loven indeholder regler om godkendelse af og tilsyn med nukleare anlæg og om erstatning og forsikring i forbindelse med drift af sådanne anlæg og transport af nukleart materiale.

Lovens erstatningsretlige bestemmelser bygger på en konvention om ansvar over for tredjemand på den nukleare energis område (Pariskonventionen), der blev indgået i Paris den 29. juli 1960 inden for rammerne af det nuværende O.E.C.D.

Den 31. januar 1963 er der indgået en tillægskonvention til Pariskonventionen, hvorved der ved tilskud af offentlige midler er skabt mulighed for at yde erstatning i tilfælde af nukleare ulykker med et væsentlig større beløb end det, der gælder efter Pariskonventionen. Endvidere er der den 21. maj 1963 i Wien indgået en verdensomspændende konvention om civilretligt ansvar for nuklear skade, hvis indhold på de fleste punkter svarer til Pariskonventionen.

Pariskonventionen og Tillægskonventionen er ændret ved tillægsprotokoller af 28. januar 1964 for at skabe størst mulig overensstemmelse med Wienkonventionen.

Ingen af konventionerne er ratificeret af Danmark. I april 1964 nedsatte justitsministeriet et udvalg med den opgave efter samråd med repræsentanter for de øvrige nordiske lande at afgive indstilling om, hvorvidt Danmark bør ratificere de nævnte konventioner og tillægsprotokoller. Udvalget skulle endvidere udarbejde forslag til de lovændringer, som ville være nødvendige for at kunne ratificere konventionerne.

Udvalget afgav betænkning i februar 1968 (nr. 482). Betænkningen indeholder i afsnit I en redegørelse for udviklingen siden afgivelsen af betænkningen af 1961. Derefter følger i afsnit II en redegørelse for indholdet af de nye konventioner (tillægsprotokollen til Pariskonventionen, Tillægskonventionen til Pariskonventionen og Wienkonventionen). I afsnit III diskuteres spørgsmålet om, hvorvidt Danmark bør tiltræde de nye konventioner. Afsnit VI indeholder 2 lovudkast: Udkast I, der forudsætter ratifikation af Pariskonventionen, Tillægskonventionen til denne samt Wienkonven-

tionen, og udkast II, der forudsætter ratifikation af Pariskonventionen og Tillægskonventionen. Bemærkninger til lovudkastenes enkelte bestemmelser er optaget i afsnit V. Afsnit VI indeholder bilag til betænkningen. Heri er bl. a. optaget Pariskonventionen og Tillægskonventionen i den form, konventionerne har fået efter ændringer som følge af tillægsprotokollerne af januar 1964, samt Wienkonventionen. Endvidere er optaget den gældende atomerstatningslov.

Af de nye konventioner skal her alene omtales Tillægskonventionen til Pariskonventionen. Ingen stat kan blive medlem af Tillægskonventionen uden samtidig at være medlem af Pariskonventionen. Konventionens geografiske anvendelsesområde er mindre end Pariskonventionens, idet Tillægskonventionen navnlig ikke finder anvendelse på ulykker, som er indtrådt, eller skade, som er lidt i en stat, der ikke har tiltrådt konventionen. Endvidere gælder der særlige begrænsninger med hensyn til skade, der er lidt på det åbne hav.

Hovedbestemmelsen i konventionen er reglen om, at de deltagende stater garanterer, at erstatning for skader, for hvilke indehaveren af et anlæg i en af disse stater er ansvarlig, ydes med indtil 120 millioner afregningsenheder, jfr. forslaget § 1, litra m, eller ca. 900 mill. danske kr. Beløb indtil 70 millioner afregningsenheder eller ca. 530 mill. kroner skal dækkes af indehaverens forsikring og offentlige midler, der stilles til rådighed af den stat, hvori det anlæg, hvis indehaver er ansvarlig, er beliggende. Beløb mellem ca. 530 mill. kr. og ca. 900 mill. kr. dækkes af offentlige midler, der stilles til rådighed af alle de stater, der har ratificeret Tillægskonventionen, efter regler, der er fastsat i konventionen. Bidraget fra de enkelte stater skal herefter tilvejebringes for halvdelens vedkommende på grundlag af statens nationalprodukt og for halvdelens vedkommende på grundlag af den terminiske effekt af de reaktorer, der findes i staten. Disse fordelingsregler medfører, at Danmarks bidrag vil blive på ca. 1 pct., hvis samtlige stater, der har underskrevet konventionen, også ratificerer den.

Pariskonventionen, der som nævnt er indgået inden for rammerne af det nuværende O.E.C.D., blev i 1960 underskrevet af 16 lande (Tyskland, Østrig, Belgien, Danmark, Spanien, Frankrig, Grækenland, Italien, Luxembourg, Norge, Holland, Portugal, England, Sverige, Schweiz og Tyrkiet).